

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ekstensywne metody hodowli drobiu wodnego - wykorzystanie potencjału ras rodzimych

dr inż. Lidia Lewko

Konferencja „Rasy rodzime zwierząt gospodarskich jako dodatkowe źródło dochodu gospodarstw”

Lubań, 13.06.2026 r.

Operacja dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Operacja realizowana przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu.

Institucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Fot. 1. Bioróżnorodność kaczek

Fot. 2. Gęsi landes (Lsd-01)

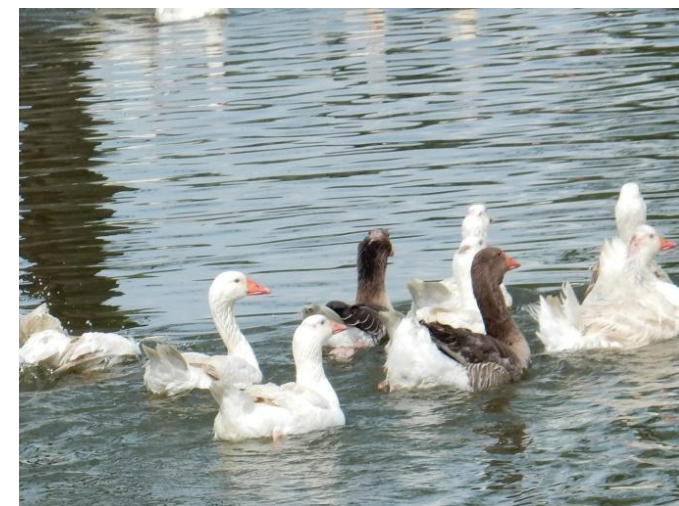
Drób wodny

Fot. 3. Kaczki Biegusy

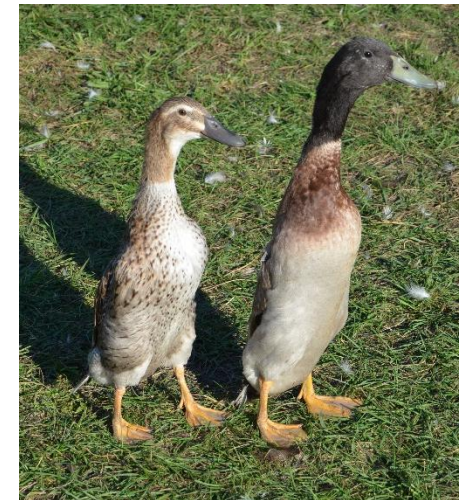
Fot. 4. Bioróżnorodność gęsi (Ga i Ku)

Fot. 5. Bioróżnorodność gęsi (Pd i Ki)

KACZKI

- zróżnicowana grupa ptaków o różnych cechach użytkowych (mięsne, nieśne, ozdobne)
- cechują się dymorfizmem płciowym, spłaszczony dziób i błony pławne
- sezonowa produkcja nieśna
- szybki wzrost
- dobra odporność na warunki atmosferyczne
- największa produkcja utrzymuje się w województwie wielkopolskim, kujawsko-pomorskim i mazowieckim

GĘSI

- spośród wszystkich ptaków domowych najsilniej związane z naturalnym środowiskiem
- brak dymorfizmu płciowego
- sezonowa produkcja nieśna
- mięsny kierunek użytkowania – pożądane linie odmiany o białym upierzeniu
- półintensywny, intensywny system chowu – produkcja żywca rzeźnego czyli brojlerów gęsich
- największa produkcja utrzymuje się w województwie wielkopolskim i kujawsko-pomorskim, łódzkim, mazowieckim i podlaskim

Gęsi pomorskie

Gęsi lubelskie

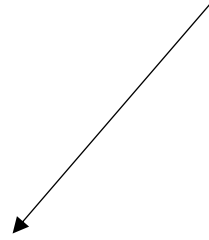
Gęsi podkarpackie

Gęsi landes (LsD-01)

Drób wodny

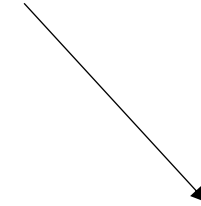
Kaczki i gęsi

Jaja

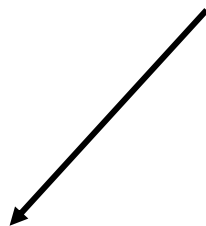
Mięso

Pierze

Produkcja mięsa kaczego w Polsce

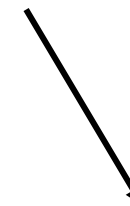

zestawy towarowe kaczek typu pekin:
STAR 53 H.Y., SM3 HEAVY, SM3 MEDIUM,
A-55 x F-11, P-55 x P-44

stada zachowawcze drobiu
wodnego objęte programem
ochrony zasobów genetycznych
zwierząt gospodarskich

K-2, KhO-1, LsA, P-8, P-9, P-33

stada hodowlane np.
kaczka Dworka, Mulardy

Produkcja mięsa gęsiego w Polsce

mieszance towarowe gęsi
Białych Kołudzkich ®

brojler gęsi
tucz owsiany gęsi
(gęś owsiana)

stada zachowawcze drobiu wodnego objęte programem
ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich

IZ PIB ZD Kołuda Wielka
Stacja Zasobów Genetycznych Drobiu Wodnego w
Dworzyskach

Rasy rodzime:

- rasy wywodzące się z danego kraju lub regionu, często utrzymywane w ramach programów ochrony zasobów genetycznych zwierząt
- długowieczność i zdrowotność
- większa odporność na choroby
- przystosowanie do chowu ekstensywnego
- mniejsze tempo wzrostu
- lepsza jakość smaku mięsa
- zachowanie różnorodności genetycznej

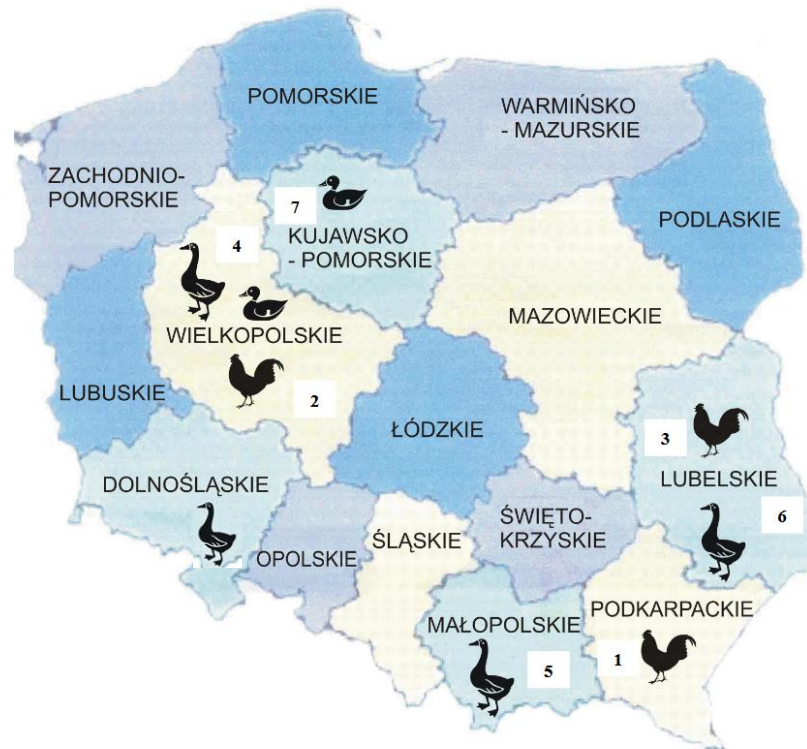
Stada zachowawcze drobiu wodnego objęte programem ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich w Polsce

KACZKI
Instytut Zootechniki PIB ZD Kołuda Wielka
Stacja Zasobów Genetycznych Drobiu Wodnego w Dworzyskach
P-8 (pekin pochodzenia duńskiego)
P-9 (pekin pochodzenia francuskiego)
P-33 (pekin polski)
KhO-1 (mieszaniec kaczora Khaki Campbell z kaczką Orpington fauve kaczka pomniejszona K-2)
linia syntetyczna LsA (pekin pochodzenia angielskiego – linia syntetyczna)
Ośrodek Hodowli Kaczek w Lińsku koło Tucholi
P-11 (pekin krajowy)
P-22 (pekin krajowy)
P-44 (pekin krajowy)
P-55 (pekin krajowy)

GĘSI
Instytut Zootechniki PIB ZD Kołuda Wielka
Stacja Zasobów Genetycznych Drobiu Wodnego w Dworzyskach
Lu (lubelska)
Ki (kielecka)
Pd (podkarpacka)
Ka (kartuska)
Ry (rypińska)
Ro (romańska)
Su (suwalska)
LsD-01 (landes)
Ga (garbonosa)
Po (pomorska)
Śl (ślowska)
Ku (kubańska)
Uniwersytet Rolniczy w Krakowie
ZD-1 (zatorska)
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
Bi (biłgorajska)

Program ochrony zasobów genetycznych zwierząt

- uwzględnia historię powstania rasy
- uzasadnia konieczność ochrony poszczególnych ras
- określa wzorce ras
- ustala zakres oceny wartości użytkowej
- dobór metod hodowlanych
  - koordynowanie kojarzeń
  - rotacja samców między rodzinami
  - dobór zachowawczy
  - utrzymywanie odpowiednio licznej populacji aby zachować odpowiednią zmienność genetyczną
  - ocena fenotypowa
- **zachowanie różnorodności genetycznej i cech rodzimych ras**

Pekin duński P-8

- pozyskano z piskląt wylęzonych z 600 jaj, które zakupiono w firmie Danish Poultry Houses (**Dania**) w 1978 r.
- upierzenie białe, nogi i dziób barwy żółto – pomarańczowej, dosyć duża głowa i długa szyja, grzbiet zaokrąglony i dosyć długi, tułów walcowaty dość spionowany.
- masa ciała 7- tygodniowych kaczorów wynosi 2,4 – 2,5 kg, kaczek około 2,3 kg, a dorosłych ptaków 2,9 – 3,1 kg
- barwa jaj biała
- masa jaja ok. 87 g

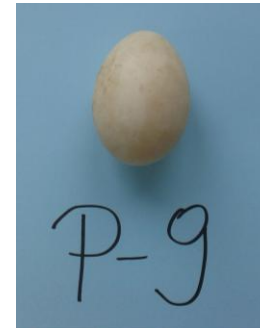
**Kaczek P-8 posiadają wybitne walory użytkowe.
Populacja ta może być przydatna w pracach
zmierających do uzyskania mieszańców towarowych.**

Pekin francuski P-9

- wytworzono z kaczek wylężonych z 600 jaj, które zakupiono w firmie Jansen (Francja) w maju 1978 r.
- upierzenie białe, nogi barwy pomarańczowo - żółtej
- dziób żółty lub blado różowy z przebarwieniem dziobowym, szyja smukła dosyć długa, głowa średniej wielkości
- harmonijna budowa ciała, pierś pełna, szeroka i wypukła
- mocne nogi szeroko rozstawione
- masa ciała 7- tygodniowych kaczorów wynosi średnio 2,5 kg, kaczek około 2,4 kg, a dorosłych ptaków 2,8 do 3,1 kg. 159 jaj
- barwa jaj biała
- masa jaja ok. 83 g

**Kaczki P-9 reprezentują typ ogólnoużytkowy.
Posiadają lepiej zaznaczone cechy reprodukcyjne niż mięsne.
Stanowią cenną populację do badań i prac hodowlanych.**

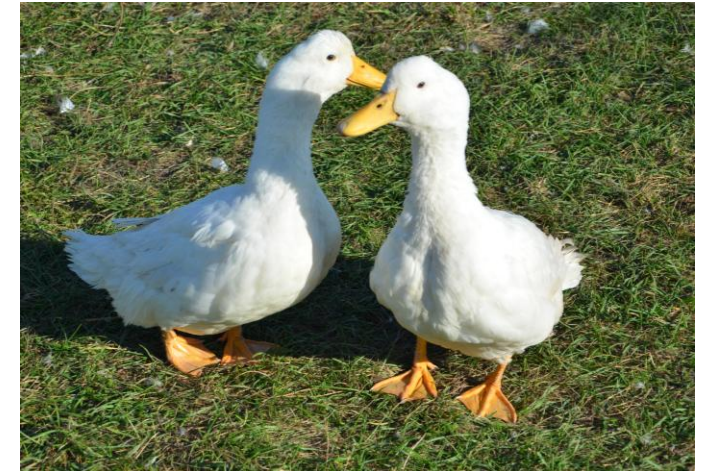
Pekin krajowy P-33

- pozyskano z materiału krajowego utrzymywanego początkowo w ZD Pawłowice, a następnie w Małym Klinczu, gdzie zostały przekrzyżowane kaczkami importowanymi z Holandii
- upierzenie białe, nogi i dziób barwy pomarańczowo – żółtej, głowa niezbyt duża, szyja średniej grubości, grzbiet długi niezbyt szeroki
- sylwetka delikatna z bardziej spionowaną postawą
- typ ogólnoużytkowy
- masa ciała 7- tygodniowych kaczorów wynosi 2,5 – 2,6 kg, kaczek 2,4 – 2,5 kg, a dorosłych ptaków 3,2 – 3,4 kg
- barwa jaj biała lub zielonkawa

Kaczki P-33 cechuje duża wartość dietetyczna mięsa, mała zawartość tłuszczu w tuszce i dobra jakość pierza.

Nadają się bardzo dobrze do chowu przydomowego.

Ptaki te wykazują dużą odporność na niekorzystne warunki środowiskowo-żywniowe.

Pekin angielski LsA

- wytworzono w latach 1986 - 1990 w OHDW w Dworzyskach w oparciu o stada kaczek A1, A2 i A3, sprowadzone w 1977 r. z firmy Cherry Valley Farms (Anglia)
- upierzenie białe, nogi barwy pomarańczowo - żółtej, a dziób żółty lub blado różowy z przebarwieniem dziobowym, szyja smukła dosyć długa, głowa średniej wielkości, harmonijna budowa ciała, pierś pełna, szeroka i wypukła, mocne nogi szeroko rozstawione
- masa ciała 7- tygodniowych kaczorów wynosi średnio 2,5 kg, kaczek około 2,4 kg, a dorosłych ptaków 2,9 do 3,1 kg
- barwa jaj biała lub zielonkawa
- masa jaja ok. 84 g

Kaczki LsA charakteryzuje wysoka wartość cech użytkowych przy bardzo dobrej zdrowotności. Stanowią bogate źródło zmienności genetycznej, którą można wykorzystać w tworzeniu nowych rodów hodowlanych.

Kaczka pomniejszona K-2

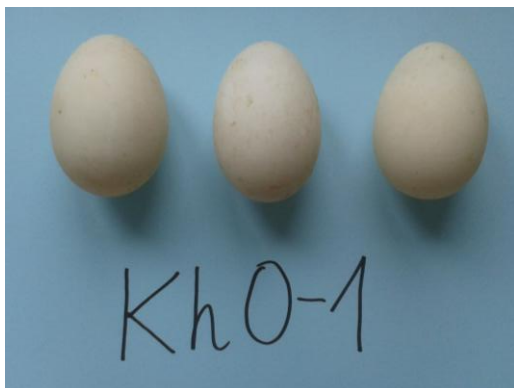
- wytworzono w latach 70-tych XX w. w ówczesnym OHDW w Dworzyskach nogi barwy pomarańczowej
- upierzenie białe, dziób pomarańczowej lub różowej
- krępa i zwarta budowa ciała
- szeroka pierś, delikatna i dosyć krótka szyja
- proporcjonalnie do tułowia mała głowa i nogi krótkie szeroko rozstawione
- wyraźnie spionowane ułożenie tułowia
- masa ciała 7- tygodniowych kaczorów wynosi 1,6 – 1,8 kg, kaczek 1,5 kg, a dorosłych samic około 1,8 kg
- nieśność ok. 90-100 jaj
- barwa jaj biała lub zielonkawa

Kaczki K-2 cechuje niska masa ciała, spoziomowany tułów, świadczący o dobrze zaznaczonych cechach mięsnych. Mogą być rozpowszechnione do chowu amatorskiego i przydomowego.

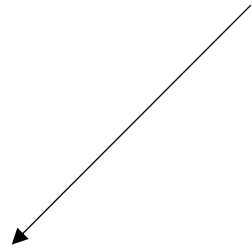
Mieszaniec KhO-01

- wytworzono w 1979 r. kojarząc kaczki Khaki Campbell z Orpingtonami fauve. Włączono je do zasobów genetycznych populacji kaczek w 1983 r.
- upierzenie jasno brązowe, u kaczorów ciemniejsza, czarno – brązowa szyja,
- nogi pomarańczowe, a dziób oliwkowy
- delikatną głowę i szyję, nieduży dość spionowany tułów, długie dość cienkie ale mocne nogi
- masa ciała 7-tygodniowych kaczorów wynosi 1,7 – 1,8 kg, kaczek około 1,6 kg, a dorosłych kaczorów około 2,0 kg, kaczek 1,9 kg
- nieśność ok. 150 jaj
- barwa jaj kremowa
- średnia masa jaj ok. 74 g

Kaczki KhO-01 reprezentują typ nieśny; odznaczają się dużą odpornością na niekorzystne warunki środowiskowo-żywniowe.

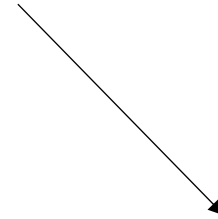
Gęsi objęte programem ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich w Polsce

Odmiany północne

Odmiany południowe

Odmiany pochodzenia zagranicznego

- krajowym programem ochrony zasobów genetycznych zwierząt objętych jest 14 ras
- rodzime rasy i odmiany gęsi są bardzo dobrze przystosowane do krajowych a lokalnie często trudnych warunków środowiskowych i klimatycznych
- występowanie jest ściśle związane z rolniczym krajobrazem, tradycją i kulturą społeczności różnych regionów Polski

Odmiany północne gęsi

- gęsi o dużej masie ciała
- odporne na trudne warunki środowiskowe
- charakteryzujące się dobrą zdrowotnością
- dobrze umięśnione i bardziej otłuszczone
- bardzo żywotne

Gęsi pomorskie (Po)

Gęsi suwalskie (Su)

Gęsi kartuskie (Ka)

Gęsi rypińskie (Ry)

Gęsi Pomorskie

- **gęsi pomorskie (Po)** zakupiono w liczbie 140 gąsiorów i 240 gęsi w fermie zarodowej Mały Klincz w 1981 r.
- włączono je do zasobów genetycznych populacji gęsi w 1982 r.
- upierzenie białe, łapy i dziób barwy pomarańczowo-czerwonej
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4300 - 4700 g, gęsi 3800 - 4100 g, a nieśność ok. 34 - 46 jaj
- gęsi Po wyróżnia dobra zdrowotność i odporność na niekorzystne warunki środowiska, dobrze umięśniona część piersiowa tuszki i jej prawidłowy kształt oraz wysokie wskaźniki reprodukcji.

Gęsi pomorskie są doskonale przystosowane do trudnych warunków atmosferycznych, a także chowu pastwiskowego i żywienia paszami gospodarskimi

Gęsi Suwalskie

- **gęsi suwalskie** (Su) – zakupiono w liczbie 249 szt. we wsiach Krejwiany, Wojtokiemie i innych na północy Polski.
- włączono je do zasobów genetycznych populacji gęsi w 1976 r.
- upierzenie przeważnie białe, czasem występują osobniki łaciate lub siodłate, łapy i dziób barwy pomarańczowo-czerwonej.
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4000–4900 g, gęsi 3700–4300 g,
- nieśność ok. 30–39 jaj.

Gęsi suwalskie są najbardziej wrażliwe z odmian północnych na niekorzystne warunki środowiskowe, późno dojrzewające, wysoka wydajność rzeźna

Gęsi Kartuskie

- **gęsi kartuskie** (Ka) – zakupiono w liczbie 188 szt. we wsiach Miradzewo, Strysza Buda i innych na północy Polski,
- upierzenie przeważnie białe lub łaciate, łapy i dziób barwy pomarańczowoczerwonej,
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4400–4900 g, gęsi 3800–4300 g,
- nieśność ok. 23–27 jaj.

Gęsi kartuskie są doskonale przystosowane do trudnych warunków atmosferycznych, późno dojrzewające

Gęsi Rypińskie

- **gęsi rypińskie** (Ry) – zakupiono w liczbie 332 szt. we wsiach Skudzawy, Ruda i innych na północy Polski.
- włączono je do zasobów genetycznych populacji gęsi w 1976 r.
- upierzenie przeważnie białe, chociaż występują też osobniki o pojedynczych szarych piórach, łapy i dziób barwy pomarańczowoczerwonej.
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4200–4600 g, gęsi 3800–4000 g,
- nieśność ok. 23–31 jaj.

Gęsi rypińskie są doskonale przystosowane do trudnych warunków atmosferycznych, późno dojrzewające

Odmiany południowe gęsi

- gęsi o mniejszej masie ciała wobec odmian północnych
- charakteryzujące się dobrą nieśnością
- dobre wskaźniki rozrodu
- mało otłuszczone mięso

Gęsi lubelskie (Lu)

Gęsi kieleckie (Ki)

Gęsi podkarpackie (Pd)

Gęsi garbonose (Ga)

Gęsi Lubelskie

- **gęsi lubelskie** (Lu) – zakupiono w liczbie 328 szt. we wsiach Horodyszczce, Rachanie i innych na południu Polski
- włączono je do zasobów genetycznych populacji gęsi w 1975 r.
- upierzenie przeważnie białe, chociaż występują też osobniki łaciate,
- łapy i dziób barwy pomarańczowo-czerwonej.
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4100–4300 g, gęsi 3600–3800 g,
- nieśność ok.16–24 jaj.

Gęsi lubelskie cechuje dobra zdrowotność i odporność na niekorzystne warunki środowiska, bardzo dobre umięśnienie i małe otłuszczenie tuszki. Nadają się one bardzo dobrze do chowu przydomowego.

Gęsi Kieleckie

- **gęsi kieleckie (Ki)** – zakupiono w liczbie 343 szt. we wsiach Marianów, Boduszów i innych na południu Polski,
- włączono je do zasobów genetycznych populacji gęsi w 1974 r.
- upierzenie białe, łapy i dziób barwy pomarańczowoczerwonej,
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4000–4250 g, gęsi 3400–3600 g,
- nieśność ok. 14–17 jaj.

Gęsi Ki wyróżnia duża odporność na niekorzystne warunki środowiska, bardzo dobre umięśnienie i małe otłuszczenie tuszki, ale także korzystne dla chowu drobnotowarowego cechy reprodukcyjne.

Gęsi Podkarpackie

- **gęsi podkarpackie (Pd)** – zakupiono w liczbie 298 szt. we wsiach Grabówka, Końskie i innych na południu Polski.
- upierzenie przeważnie białe, chociaż występują też osobniki łaciate,
- łapy i dziób barwy pomarańczowoczerwonej.
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 3900–4300g, gęsi 3600–3750 g,
- nieśność ok.19–26 jaj.

Gęsi Pd wyróżniają się dużą odpornością na niekorzystne warunki środowiska, bardzo dobrym umięśnieniem i małym otłuszczeniem tuszki. Rasa to dobrze wykorzystuje pastwisko, idealna do chowu przydomowego.

Gęsi Garbonose

- **gęsi garbonose (Ga)** – zakupiono w liczbie 44 szt. w gospodarstwach południowo-wschodniej Polski,
- włączono je do zasobów genetycznych populacji gęsi w 1978 r.
- upierzenie białe lub łaciate, łapy i dziób barwy czerwono-pomarańczowej lub żółto-pomarańczowej.
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4100–4400 g, gęsi 3600–3900 g,
- nieśność ok. 41–54 jaj.

Gęsi Ga cechuje dobra zdrowotność i odporność na niekorzystne warunki środowiska. Niewielkie otłuszczenie i gorsze umięśnienie wobec Lu, Ki, Pd. Bardzo dobre wskaźniki wylęgowości. Idealne do chowu w dużych i małych stadach.

Gęsi pochodzenia zagranicznego

Gęsi landes (LsD-01)

Gęsi romańskie (Ro)

Gęsi słowackie (Sł)

Gęsi kubańskie (Ku)

Gęsi Landes (LsD-01)

- zakupione we **Francji** w 1986 r.
- włączono je do zasobów genetycznych populacji gęsi w 1991 r.
- upierzenie głowy, szyi i grzbietu szare, boki tułowia i brzuch białe.
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 5400–5600 g, gęsi 4600–4800 g,
- nieśność ok. 44–50 jaj.

Gęsi LsD-01 stanowią populację ujednoliczoną, wyróżnia je dobra zdrowotność i wysokie wartości cech reprodukcyjnych. Nadają się bardzo dobrze do chowu w dużych stadach i do tworzenia mieszańców towarowych.

Gęsi romańskie (Ro)

- stara rasa pochodzącą z regionu Romagna we Włoszech
- zakupione w **Danii** w 1978 r.
- materiał pochodził ze stada rodzicielskiego i wyróżniał się wysokimi wskaźnikami reprodukcji, dobrym umięśnieniem i małym otłuszczeniem.
- upierzenie białe, dziób barwy pomarańczowej, nogi czerwono-pomarańczowe
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4600–5000 g, gęsi 4000–4300 g
- nieśność ok. 31– 42 jaj.

**Gęsi Ro są odporne na niekorzystne wpływy warunków środowiskowych. Mają dużą masę ciała, a część piersiowa tuszki jest dobrze umięśniona.
Nadają się do chowu w dużych stadach.**

Gęsi słowackie (Sł)

- rasa wyhodowana została na terenach wiejskich Słowacji,
- selekcjonowane w Polsce od połowy lat 70. ubiegłego wieku,
- zakupiono w liczbie 140 gąsiorów i 220 gęsi w fermie zarodowej Mały Klincz w 1981 r.
- włączono je do zasobów genetycznych populacji gęsi w 1982 r.
- upierzenie białe, dziób i nogi barwy pomarańczowoczerwonej.
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4500–4800 g, gęsi 3750–3900 g
- nieśność ok. 40–50 jaj

**Gęsi Sł wyróżnia bardzo dobra nieśność oraz wskaźniki
zapłodnienia jaj i wylęgu piskląt.**

Ponadto cechuje je dobre umięśnienie i drobnowłóknistość mięsa.

Nadają się bardzo dobrze do krzyżowania towarowego.

Gęsi kubańskie (Ku)

- wywodzą się od łabędziowej gęsi chińskiej (*Cygnopsis cygnoides*), sprowadzono do Polski w 1977 r. z fermy zarodowej w Krasnodarze (**Rosja**)
- upierzenie szarobrązowe z ciemną pręgą biegnącą przez tył głowy, szyję i tułów
- dziób czarny, nogi koloru ciemnoczerwonego, a czasem czarnego
- średnia masa ciała 12-tyg. gąsiorów wynosi 4000–4300 g, gęsi 3500–3700 g
- nieśność ok. 47–64 jaj

Gęsi Ku cechują znaczne wartości cech użytkowych zwłaszcza cech reprodukcyjnych oraz dobre przystosowanie do krajowych warunków środowiskowo - klimatycznych.

Nadają się do chowu tak w dużych jak i małych stadach.

Ekstensywne metody chowu drobiu wodnego

Chów wolnowybiegowy

**Chów przyzagrodowy
(amatorski)**

- warunki zbliżone do naturalnych
- mniejsze zagęszczenie ptaków
- częściowo naturalne żywienie i samodzielne zdobywanie pokarmu
- niska intensywność produkcji
- niższe nakłady techniczne i finansowe
- duży wpływ warunków środowiska
- wyższy dobrostan zwierząt
- jakość mięsa

Chów pastwiskowy

Chów ekologiczny

Chów wolnowybiegowy

- proste budynki inwentarskie połączone z dostępem do zewnętrznego wybiegu/pastwiska
- wybieg nie musi być pastwiskiem – może być placem, wybiegiem ziemnym lub częściowo trawiastym
- mniejsze zagęszczenie
- wyższy dobrostan
- częściowo naturalne żywienie
- wolniejszy wzrost ptaków i niższa wydajność produkcji
- niższe nakłady techniczne i finansowe
- wpływ warunków środowiska na odchów

Chów pastwiskowy

- większość czasu ptaki spędzają na pastwisku lub trawiastym wybiegu (trawa, zielonka)
- swobodne poruszanie się i żerowanie
- wyższy dobrostan
- żywienie częściowo oparte na trawie, zielonkach, naturalnym pokarmie uzupełniane paszami gospodarskimi
- mniejsze zagęszczenie wobec chowu intensywnego i półintensywnego
- proste budynki inwentarskie, wiaty do odpoczynku i ochrony przed warunkami pogodowymi

Chów przyzagrodowy (amatorski)

- mała skala produkcji - produkcja głównie na potrzeby własne gospodarstwa (mięso, jaja, pierze)
- mała liczba ptaków
- naturalne żywienie - pasze gospodarskie
- ptaki utrzymywane w przydomowych zagrodach, na podwórzach
- proste budynki inwentarskie / wiaty
- tania i prosta hodowla
- dobrostan ptaków

Chów ekologiczny

- zgodny z normami rolnictwa ekologicznego
- obowiązkowy dostęp do wybiegów na świeżym powietrzu bogatych w zielonkę
- dostęp do zbiorników wodnych
- duży nacisk na dobrostan zwierząt
- pasze ekologiczne – naturalne żywienie
- ograniczenie stosowania leków i dodatków paszowych
- wolniejszy, ale bardziej naturalny wzrost
- kontrola i certyfikacja
- wyższe koszty
- produkty typu „bio”, „eko”, „ekologiczny”

Podsumowanie:

1. Zachowanie bioróżnorodności
2. Lepsze przystosowanie do lokalnych warunków
3. Wyższy dobrostan zwierząt
4. Korzyści środowiskowe
5. Wysoka jakość produktów
6. Wsparcie dla obszarów wiejskich
7. Możliwość uzyskania dopłat

Dziękuję za uwagę

